

BRAND TE ENSCHEDÉ.

... tot de ontvangst van giften, ter leniging van de door dezen brand te weeg gebrachte ellende, hebben de ondergeteekenden aan het bureau hunner Courant eene Bus geplaatst. Het daarin ontvangen wordende zal zoodra mogelijk naar zijne bestemming worden opgezonden.

BROESE & COMP.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van Breda, gelees op het besluit van Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie Noord-Brabant van den 26 September 1837, Litt. T. 1. Afdeling van politie (Provinciaal Blad N° 144), betrekkelijk de viering der dagen aan de openbare Christelijke Godsdienst toegewijd, naat aanleiding der Wet van den 1. Maart 1815 (Staatsblad N° 24);

Brengen voormelde Wet bij deze ter kennis der ingezetenen, zijnde van den volgende inhoud:

1° Wij Willem, bij de gratie Gods, Prins van Oranje-Nassau, Souvereine Vorst der Vereenigde Nederlanden, enz. enz. enz.

2° Aan allen degenen, die deze zullen zien of hooren, Salut doen te welen:

3° Alzoo wij in overweging genomen hebben, de noodzakelijkheid om, op het voetspoor onzer godsdienstige voorvaderen, die daarop steeds den hoogsten prijs stelden, de plegtmatige viering van den dag des Heeren, en andere dagen der openbare Christelijke Godsdienst toegewijd, door eenparige en voor de geheele uitgestrektheid der Vereenigde Nederlanden algemeen werkende maatregelen te verzekeren.

4° Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en de adviezen overleg der Staten-Generaal dezer landen, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk wij goedvinden en verstaan bij deze:

1° Dat op Zondagen en op zoodanige godsdienstige feestdagen, als door de Kerkgenootschappen van de Christelijke Godsdienst dezer landen algemeen erkend en gevierd worden, niet alleen geene beroepsbezigheden zullen mogen verrigt worden, welke de Godsdienst zouden kunnen storen, maar dat in het algemeen geen openbare arbeid zal mogen plaats hebben dan in geval van noodzakelijkheid, als wanneer de plaatselijke regering daartoe schriftelijk toestemming zal geven.

2° Dat op deze dagen, met uitzondering van geringe eetwaren, geene koopwaren hoegenaamd op markten, straten of openbare plaatsen, zullen mogen worden uitgestald of verkocht, en dat kooplieden en winkeliers hante wares hier zullen mogen uitstellen, noch met open deuren verkoopen.

3° Dat gedurende den tijd voor de openbare Godsdienstopening, bestemd, de deuren der herbergen, en andere plaatsen, alwaar drank verkocht wordt, voor zooverre dezelve binnen den besloten kring der gebouwen liggende zijn, zullen gesloten zijn, en dat ook, gedurende dienzelfden tijd, geenerhande spelen, hetzij kolven, balslaan, of dergelijke mogen plaats hebben.

4° Dat geene openbare vermakelijkheden, zoo als schouwburgen, publieke danspartijen, concerten en harddraverijen op de Zondagen en algemeene feestdagen, zullen gedoogd worden; zullende het aan de plaatselijke Besturen worden vrijgelaten, hietomtrent eene uitzondering toe te staan, mits niet dan na het verhooren eindelijk van alle Godsdienstoefeningen.

5° Dat de plaatselijke politie zorg zal dragen, ten einde alle hinderlijke bewegingen en gerucht in de nabijheid der gebouwen tot de openbare eeredienst bestemd, in het algemeen alles wat dezelve zoude kunnen hinderlijk zijn voor te komen of te doen ophouden.

6° Dat de overtredingen tegen de bepalingen van dit besluit, naar gelang van personen en omstandigheden, zullen gestraft worden, met een boete van niet hooger dan vijftwintig gulden, of eene gevangenis van niet langer dan drie dagen voor de overtreders die buiten staat zoudten zijn deze boete te betalen.

7° Dat bij eene tweede overtreding de boete of straf zal verdubbeld worden, en anders al de te koop gelegde of uitgestalde goederen verbeurd worden, en de herbergen of publieke plaatsen voor eene maand gesloten, en dat op deze algemeene verordeningen, als daarmede niet overeenkomende, provinciale of plaatselijke reglementen en orisgingen zullen worden vernietigd.

8° Alzoo wij bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden gepubliceerd en dat een genoege aantal exemplaren gedrukt en aan de Staten in de onderscheidene Provincies of landschappen, ingevolge art. 86 des Grondwets, ter uitvoering zal worden gezonden, met last om dezelve alom te doen publiceren en affigereeren, van de predikstoelen der onderscheidene Christelijke Kerkgenootschappen, en van alle andere openbare plaatsen.

Lasten en bevelen voorts dat deze ministerij Departementen...

deur autoriteiten, justiciëren en officieren, wien zulk aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden, zonder enige conniventie of dissimulatie.

Gegeven in 's Gravenhage, den 1 Maart dezès jaars 1848, het tweede van onze Regering.

(Geteekend) WILLEM.

Ter ordonnantie van Zijne Koninklijke hooghèid,

(Geteekend) A. R. FALCK.

Werdende de Ingezetenen bij deze ten ernstigste aangemaand, op voorschreven bepalingen te attenderen, met waarschuwing dat de Commissarie van Politie en de Koninklijke Marechaussée zijn gelast, daarop te waken en te doen waken, en dat iedere bevonden wordende overtreding bij Proces-Verbaal geconstateerd en hetzelfde aan den Heer Officier van Justitie ten fine van vervolging zal ingezonden worden.

En zal hieraan de vereischte publiciteit worden gegeven.

Breda, den 8. Mei 1862.

J. G. VAN MIERLO HEZ., L. B.

De Secretaris,

L. D. G. TEYCHINÉ.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van Breda, ontvangen hebbende van het bureau van Stempneming alhier, de Processen-Verbaal wegens de inlevering en opening der Stembriefjes ter benoeming van vier leden van de Provinciale Staten van Noord-Brabant:

Brengen bij deze, ter voldoening aan art. 69 der kieswet, ter kennis van het algemeen, dat afschriften dier Processen-Verbaal ter punne van het Raadhuis zijn aangeplakt, en ter Secretarie dezer Gemeente voor een ieder ter inzage zijn nedergelegd.

Breda, den 14. Mei 1862.

J. G. VAN MIERLO HEZ., L. B.

L. D. G. TEYCHINÉ, Secretaris.

Frankrijk.

PARIJS, den 12den Mei.

De heer Thouvenel heeft jl. Donderdag eenige leden van het Corps Diplomatiek bij zich ontvangen, wier doel was den Minister ophelderingen te vragen met betrekking tot de veranderde Fransche politiek in Italie. Aan deze heeren moet door den heer Thouvenel zijn geantwoord, dat er in de staatkunde van 's Keizers Regering niets veranderd was, en dat men er ook niet aan dacht het bezettingskorps uit Rome terug te roepen. Ten opzichte der reis van Prins Napoleon, zeide hij dat de Keizer ongetwijfeld daaraan zijne goedkeuring wel gehecht heeft, doch dat dit uitstapje in geenerlei verband staat met staatkundige gebeurtenissen.

De Moniteur behest heden, als het ware ter bevestiging van die opgaven van onzen Minister van buitenlandsche zaken, aan het hoofd zijner kolommen eene korte nota, waarin gezegd wordt dat de Prins zich naar Napels begeeft om een bezoek aan zijn schoonvader te brengen, maar dat de Keizer hem geenerlei staatkundige zending heeft opgedragen.

De Moniteur de l'Armée, een half-officieel dagblad van Parijs, zegt Berigten uit Peking van 22 Maart jl. brengen ons eene zeer belangrijke tijding. De jeugdige Keizer heeft, op voorstel van den prins Kung, den voorzitter van den regentschapsraad, een besluit genomen, waarbij de grondslag voor eene repraesentative regering in China is gelegd. Dit besluit wordt een raad van de provincien des rijkts opgericht, welke jaar jaer gedurende twee maanden in de hoofdstad des rijkts zal vergaderd zijn.

Het hof van assises te Bologna heeft den vicaris Cantio, aldus die beschuldigd was van het aanzetten der soldaten tot dwertie, van dat feit schuldig verklaard, en hem tot drie jaren gevangenis en 2000 franken boeten veroordeeld. Een pastoor is wegens dezelfde misdad tot een jaar gevangenisstraf en 1000 franken boeten veroordeeld.

De laatste uit Vera Cruz ontvangen berigten over Chetz hielden in, dat de Spaasche troepen bij Orizaba stonden. De Fransche warden den 14den naar Cordova op marsch gegaan. Den 15den had Jarez aan de gallicieden nieuwe voorstellen gedaan, waarover nog sprake is. Inmiddels scheen de generaal Almonte aanvankelijk voorspoed op zijne pogingen te hebben; de berigten spraken ten minste van 12,000 man, die hij reeds vereenigd zou hebben.

Volgens berigten uit Rome van den 12den Mei had de generaal Goyon aan den Paus kennis gegeven van zijne terugkeering.

en zou hij den 18den vertrekken. De heer *Hudson* heeft te Rome eene langdurige conferentie met den kardinaal *Antonelli* gehad, en is vervolgens naar Napels vertrokken, om zich bij den Koning *Victor Emanuel* te voegen. Al wie met hem in aanraking geweest zijn, verzekeren dat het Romeinsche vraagstuk binnen twee maanden zal beslist wezen.

De Koning van Napels lag ziek aan de mazelen.

Duitschland.

BERLIJN, den 11den Mei.

Naar het Berlijn gemeld wordt, zal het Ministerie, al wordt ook de Wetgevende Zitting niet met eene troonrede geopend, maar alleen met eene mededeeling van het Kabinet, die eene soort van programma der werkzaamheden inhoudt, een adres aan den Koning, waarin de wenschen der Natie worden uitgedrukt, bezwaarlijk kunnen ontgaan. Eene dezer dagen door den heer *Twester* uitgesproken redevoering laat nauwelijks twijfel dienaangaande over. Moge de partij van den vooruitgang al niet onvoorwaardelijk over de meerderheid in de Tweede Kamer te beschikken hebben, nochtan zal zij aanzienlijk versterkt als zij door de jongste verkiezingen is, een nog grooteren invloed dan gedurende de laatste Zitting over de besluiten der Kamer uitoefenen. De hoofden der liberaal-constitutionele partij, aan wier hoofd de heeren *Bockum* en *Döf* staan, hebben hunne vrienden tot het houden eener beraadslaging opgeroepen, en zullen zich, waar het gewichtige vraagstukken geldt, tegenover dit reactionsir Ministerie nog nauwer bij de partij van den vooruitgang aansluiten dan zulks onder het vroeger bewind het geval was.

— Volgens een gerucht van de Poolse grenzen zou te Petersburg eene militaire zamenzwering ten gunste van Polen ontdekt zijn. Een groot aantal officieren, allen Russen, vooral diegenen die te Calisch garnizoen hielden, zijn daarin betrokken. Reeds zou een onderzoek te dier zake ingesteld zijn.

Te Warschau zijn verscheidene officieren in hechtenis genomen. Eenige directeuren van gymnasiën, die zich aan de nieuwe verordeningen niet wilden onderwerpen, zijn ontslagen.

Wenen, den 10den Mei.

De berigten, welke door de dagbladen omtrent de aangevangen vermindering van het Oostenrijksche leger worden medegedeeld, geven aan de *Militär Zeitung* aanleiding om te doen opmerken, dat de regering, ofschoon overtuigd van de noodzakelijkheid om in de staatshuishouding alle mogelijke bezuiniging in te voeren, toch niet zoo ver mag gaan van door eene onzijdige vermindering de strijdvaardigheid van het leger te benadeelen, en dat dus bij de vermindering des legers geen der beide belangen uit het oog verloren mag worden. Tot nog toe is volgens dat blad de getalsterkte van 36 bataillons, door het met verlof zenden van 13,000 man, verminderd; door het opheffen van de depot-escadrons bij de kavallerie zijn 1800 man en 1000 paarden buiten verpleging gebracht; en eindelijk zijn 6 bataillons en 1 regement huzaren uit Italië naar elders verplaatst. Overigens zegt genoemd blad te kunnen verzekeren, dat eerlang nog meerdere vermindering bij het leger zal plaats grijpen.

Berlijn, 12 Mei. Gisteren avond is de luitenant-generaal *von Willisen*, adjudant des Konings, met eene zending van Zijne Majesteit van hier naar Kassel vertrokken.

Kassel, 13 Mei. De Pruisische generaal *von Willisen* heeft gisteren morgen bij den Keurvorst te vergeefs om audientie gevraagd.

Des avonds had eene buitengewone vergadering van het ministerie plaats, waarna de generaal *von Willisen* bij den Keurvorst ontvangen werd.

De regering heeft besloten niet toe te geven. In de stad heerscht groote gisting.

Engeland.

LONDEN, den 11den Mei.

In een der jongste zittingen van het Britsche Lagerhuis (van jl. Donderdag) werd van de zijde der oppositie beweerd dat het kabinet van lord *Palmerston* door zijne buitenlandsche staatkunde, bepaaldelijk door zijne achterdocht jegens Frankrijk, hartelijke verstandhouding met dat land onmogelijk maakte, en daardoor Engeland tot aanhoudende en kostbare krijgtoerusting noodzaakte.

Lord *Palmerston* kwam daartegen met nadruk op. Hij verklaarde dat het bondgenootschap met Frankrijk de hoeksteen van Englands staatkunde behoorde te zijn, en dat er eene zeer hartelijke betrekking tussen Engeland en Frankrijk bestond, zoo hartelijk als tusschen twee groote en onafhankelijke staten bestaan kon; dat er bepaaldelijk omtrent de zaken der Vereenigde Staten volkomene overeenstemming tusschen de twee gouvernementen bestond, en ook, althans in de hoofdzak, omtrent Italië's aangelegenheden; maar dat een bondgenootschap geenszins de verplichting medebragt om alle eigene inzichten te laten varen, en nog minder om zich weerloos te maken. Integendeel, een laud, hetwelk zich buiten staat stelde om zijne onafhankelijkheid te handhaven, maakte zich daardoor ongeschikt om een goed bondgenoot te zijn.

Lord *Palmerston* voegde daarbij, dat Engeland met alle andere staten van Europa, evenzeer als met Frankrijk, in hoogst vriendschappelijke betrekkingen was.

Verder heeft de regering aan het Huis medegedeeld dat zij een verdrag met de Vereenigde Staten had gesloten, waardoor zij tot uitroeiing van den slavenhandel hoop te zullen geraken, dewijl zij daarbij vrijheid bekwam om alle slavenhandel, welke zich bedriegelijk onder de hoede van de vlag der Unie stelden, door hare kruiters op zee te doen aanhouden.

— Terwijl voor Yorktown in Virginia, en bij Corinth in Alabama een nieuwe en hevige strijd tusschen de krijgsmagt van het Noorden en die van het Zuiden op handen scheen, zijn de operatiën tegen New-Orleans, de hoofdstad van Louisiana, door de Noordelijken met ernst aangevangen. Den 23sten April zijn zij begonnen het fort Jackson aan den mond van den Mississippi, eene van de sterkten welke den toegang tot New-Orleans voor hen gesloten hielden, met kracht te bombarderen. Dien dag waren, volgens berigten van den kant der Zuidelijken, vijf duizend bommen in de sterkte gevallen, maar zou zij ook tegen eenen zoo hevigen aanval bestand zijn. De Zuidelijken hebben van hunne zijde de dijken van den Mississippi aan de zijde van Arkannas doorgestoken en daardoor eene uitgestrekte landstreek onder water gezet, met het doel om bezwaren in den weg te leggen aan de afdeeling Noordelijke troepen, welke over land langs de rivier zuidwaarts in aantocht naar Louisiana was.

— Volgens berigten uit New-York van den 29. zouden de Federalen New-Orleans ingenomen hebben. Zoodra de Geconfedereerden tijding hadden, dat de Federalen Fort Jackson genomen hadden, hebben zij al het katoen en de stoombooten, behalve die voor het transport noodig waren, verbrand. Generaal *Polk* heeft van Merion gezegd, dat de tijding der inneme van Orleans bevestigd was. Depêches uit Washington kondigen aan, dat de Federalen Orleans bezet hebben. Het officiële Federale rapport was nog niet ontvangen. Het bericht dier overwinning had te New-York geen grooten indruk gemaakt, omdat men er geen geloof aan hechtte. De Geconfedereerden hebben 18 miljoen dollars in kluisende munt uit Orleans medegevoerd.

Men schrijft uit New-Madrid, dat de stad Columbus (Kentucky) door eene vreeselijke overstroming geteisterd is. Daar in dat gedeelte des lands de katoenplanters uit Alabama den katoenbouw hadden beperkt op 500 ponden per werkmans raden zij aan zich, in plaats daarvan, toe te leggen op den landbouw.

De heer *Mercier*, Frankrijks gezant, was, blijkens de berigten uit New-York van 26 April, te Washington teruggekomen. Het doel en de uitkomst zijner reis naar Richmond bliken uit die berigten niet, doch als zeker wordt gemeld dat hij op die reis, met vergunning van de overheden der Confederatie, den *Merrimac*, het bekende pantser-schip, bezigtigd en afteekeningen daarvan genomen heeft.

Londen, 12 Mei. Nadere berigten uit New-York van den 1sten dezer houden in, dat eene officiële depêche uit Richmond de tijding van het innemen van New-Orleans bevestigt. De vloot der Unie was voor die stad verschenen en had hare overgave gebischt. De generaal *Lovell*, van het leger der Zuidelijken, die aldaar bevel voerde, had geweigerd zich over te geven en de stad met zijne troepen onttruimd, zich naar het kamp Moore begevende, alwaar de generaal *Jackson* stond. Alvorens New-Orleans te verlaten had hij al de daar aanwezige katoen verbrand en ook de gepantserde stoomboot *Mississippi* vernield, opdat zij niet in handen van de Noordelijken zou vallen. Dertien kanonneerbooten van deze laatste lagen voor de stad.

Eene depêche van den generaal *Lovell* zegt, dat de forten Jackson en Phillips nog in de magt der geconfedereerden zijn; dat de vloot der Unie voor de stad ligt, maar dat zij niet genoeg troepen aan boord heeft om de stad te bezetten, wier ingezetenen de zaak van de Confederatie toegedaan blijven.

Volgens geruchten zouden de bevelhebbers der Engelsche en Fransche oorlogschepen een bombardement van New-Orleans door hunne vertoogen verhinderd hebben.

De Zuidelijke bladen zeggen dat de vermeestering van New-Orleans nog niets ten gunste der Noordelijken beslist heeft, aangezien de generaals *Beauregard* en *Johnston* nog niet geslagen zijn. Die bladen beklagen zich voorts, dat men geen krachtiger pogingen gedaan heeft om New-Orleans te behouden, vermits het thans moeilijker zal vallen de legers van het Zuiden van al het noodige te voorzien; zij hopen dat het seizoen van de gele koorts, hetwelk nabij is, voor de Noordelijken te New-Orleans noodlottig zal worden, en verlangen dat de oorlog thans naar het gebied der noordelijke Staten overgebracht worde.

Andere berigten melden dat de generaal *Mac Clellan* weldra zijne operatiën tegen de vijandelijke verschaningen zal aanvangen, en dat de *Merrimac* eerlang weder beter toegerust zal worden om den *Monitor* zoo mogelijk te vernietigen en daarna Washington en New-York te gaan verontrusten.

Nederlanden.

BREDA, den 14den Mei.

Openbare Vergadering van den Gemeenteraad te Breda, van den 10. Mei 1862.

Tegenwoordig de heeren: *Loonen, Ingenhousz, Rens, van Mens, Kerstens, Kuppens, van der Burgh, van Alphen, de Man, Loke, Klooren, van Mierlo*, Voorzitter.

De Notulen van den 3. Mei jl. worden na resumptie gearresteerd.

A. Wordt goedgekeurd het door B. en W. overgelegd ontwerp van antwoord, te geven aan de Commissie uit de Provinciale Staten, betrekkelijk de bijdrage van wege deze gemeente in de daarsstelling van een uitwatering- en scheepvaart-kanaal naar de Zwaluwe.

B. Naar aanleiding van het ter vorige Vergadering door den heer *van der Burgh* gedaan voorstel, betrekkelijk den finantielen toestand dezer gemeente, wordt besloten, dat zonder af te wachten de goedkeuring op de voorgedragene belasting op het Gem. A. nu reeds den hoofdelijken Omslag tot een bedrag van f 10000,— zal worden geheven, en dat dit hooger bedrag zal worden gevonden door verhooging van den onder Hoofdstuk II, lid. H, art. 1, op de begroting dezer gemeente van 1862 uitgetrokken post met f 5000,— en vermindering van de posten Hoofdstuk II, lid. H, art. 3 en 5 (Gem. A.), met gelijke som van f 5000,—.

C. Mededeeling van ingekomen stukken:

1. Voordragt van het Burgerlijke Ambestuur ter vervulling van de vacature als Lid van hetzelfde, ten gevolge de gewone aftreding van den heer *mr. L. H. C. Ingenhousz*. — Ter visie.

2. Eenige adressen van ingezetenen om te worden benoemd tot Ontvanger der Plaatselijke Belastingen, in plaats van den gepensioneerden Ontvanger P. J. Buchter.

B. Adres van A. van Glabbeek, houdende bezwaren tegen den aanslag in den hoofdelijken Omslag over 1862 van zijnen zoon. — Buiten aanmerking gehouden, als te laat ingediend.

D. Zamenstelling van het Stembureau voor de aanstaande Verkiezing van één Lid van de 2de Kamer der Staten-Generaal.

— Bij de op den 13. Mei 1862 in het Hoofd kiesdistrict Breda, plaats gehad hebbende stemming van vier leden van de Provinciale Staten van Noord-Brabant, zijn uitgebragt 656 geldige stemmen, waarvan zijn uitgebragt op de Heeren:

Mr. A. Kerstens	599 stemmen.
Mr. C. A. van Dam	591 »
Mr. A. H. de Bruijn	515 »
J. van Ginneken	397 »

die alzoo zijn benoemd, hebbende verder erlangd de Heeren:

J. A. van der Burgh	456 stemmen.
M. Blankers	77 »
Mr. C. van Baerle	27 »
Mr. J. G. A. Gouverneur	10 »
Mr. J. H. van Mierlo	7 »
Mr. T. Aarssen	5 »

en zoo vervolgens bij afdeling.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Maandag zijn ingekomen: een wets-ontwerp betrekkelijk de afkoopbaarstelling der tienden, en een wets-ontwerp nopens de regeling der pensioenen van de Protestantse predikanten en hunne weduwen; — welke naar de afdeelingen zijn verzonden.

Aan de Kamer is mededeeling gedaan dat de rapporteurs benoemd zijn, voor het wets-ontwerp tot vaststelling der uitgaven voor verstrekkingen door het Departement van Marine, voor het wets-ontwerp tot verhooging van hoofdstuk VIII der Staatsbegroting voor 1864, en voor het wets-ontwerp tot overdracht van tienden uit het kroondomein en het beheer der kroondomeinen; dat de Commissien van Rapporteurs voor de wets-ontwerpen tot goedkeuring van sommige artikelen van het verdrag met België gesloten over de Maaskwestie; en tot bekrachtiging van eene provinciale belasting in Groningen, daaromtrent hare eindverslagen hebben ter tafel gebragt.

De Kamer heeft besloten dat de beraadslaging over die wets-ontwerpen nader zal worden vastgesteld.

In deze zitting werden voortgezet de beraadslagingen over het wets-ontwerp tot onteigening van perceelen voor den aanleg van een spoorweg van Leyden naar Woerden.

De Minister van Binnenlandsche Zaken, het woord opvattende, nadat een aantal leden gesproken hadden, verklaarde het wets-ontwerp niet in zijne bescherming te kunnen nemen. De reden van zijn bezwaar lag in de bezwarende bepaling eener uitsluitende concessie aan de Hollandsche spoorwegmaatschappij te verleenen, welke bepaling, ook bij eene intrekking dezer wet, door het vorig Gouvernement ingediend, zijn hebben blijven bestaan. Beter ware het dus, zijn inziens, om door eene stemming der Kamer, dat bezwaar weg te nemen. Tegen het werk zelf had hij geene de minste bedenking, maar wel tegen de uitsluiting welke daaraan verbonden was. Van Februarij tot Mei had hij met den raad van administratie der Hollandsche spoorwegmaatschappij deswege onderhandeld, en getracht tot een overleg te geraken om die voorwaarden te doen vervallen. De uitslag der overweging was geweest, dat de raad zich bereid had verklaard om de onbepaalde uitsluiting, gelijk in de concessie voorkwam, te veranderen in eene voor bepaalden tijd, te rekenen van den tijd der exploitatie af; met welk denkbeeld, als tegen elke uitsluiting gezind, hij zich niet had kunnen vereenigen, en dit te meer omdat het de Hollandsche spoorwegmaatschappij eigenlijk minder te doen was, om de lijn Leiden-Woerden daar te stellen, als wel om den aanleg van elken anderen weg, waaruit voor haar nadeel kan ontstaan, te keeren. Met het oog op het belang dat voor de toekomst eene lijn van de residentie naar Gouda kon hebben, zag hij geen vrijheid om in eene bewilliging van uitsluiting te treden. Voor die maatschappij achtte hij het van geen voordeel van privilegien of uitsluitend regt te blijven bestaan; zij behoefde, volgens zijne meening, mededinging, en dus zou zij de kracht vinden om met verdubbelden ijver voor te gaan. Moet de wet nu afgestemd worden, dan kon hij niet verzekeren of de aangevangen werkzaamheden door de maatschappij zouden worden voortgezet. Hij zou dit zeer wenschelijk achten, en alsdan zou er welligt reden zijn om van de zijde der Regering en der Wetgevende Magt hierin behulpzaam te zijn. De maatschappij had zich ondertusschen niet gegagen betoond met het werk voort te gaan; doch hij hoopte dat de aandeelhouders zelve, de zaak rijpelijk overwegende, tot ander oordeel zouden komen. Hoe het hiermede ook mogt zijn, hij voor zich verzekerde voor geene lijn partij te trekken; wel was hij partijdig voor het algemeen belang, en in dien geest durfde hij het wets-ontwerp niet te beschermen.

De beraadslaging werd daarop gesloten, waarna het wets-ontwerp met 27 tegen 24 stemmen werd verworpen.

Hier hebben gestemd de heeren Schimmelpenninck, van Franck, Wichers, van Lynden, van Zuylen van Nyevelt, Kien, Taets van Amerongen, Hoekwater, Delprat, van Foreest, van Heide Reinestein, Lycklama à Nyeholt, Dirks, van Goltstein, van Asch van Wijck, Cool, Sluiter van Damburg, Heemskerk A., van Eck, Wybenga en de Voorzitter.

Zoo hebben gestemd de heeren van Henkelom, Anemaet, Beens, Dumberg, Storm van 's Gravesande, de Lom de Berg, Jespers, Duymaer van Twisk, van Bruggen Hugenholtz, van Bosse, Dullert, Bots, de Poorter, Hoffmann, Cornelis, Meylink, de Bieberstein, de Raadt, Hoyneck van Papenhove, Fransen van de Putte, Blussé van Oud-Albas, Poortman, Gulje, van der Linden, van Nispen van Sevenaer, de Brauw, Begram, van der Veen, van Winterhove, Westerhoff, Zyker, Wintgens, Heemskerk Bzn., Oomen en van Hoeyell.

— In de zitting van de Tweede Kamer zijn gisteren ingekomen een wets-ontwerp tot onteigening van perceelen voor den aanleg van den spoorweg van Nieuwe Diep naar het Nieuwpoort Verlaat, en een tot verlenging

van den bij art. 3 der wet van 24 December 1857 gestelden termijn, betreffende het muntwezen in Indië. Daarna zijn de beraadslagingen aangevangen over het wetsontwerp tot definitive vaststelling van Hoofdstuk V der Staatsbegroting voor 1862. Bij de algemeene betaadslagingen hebben hoofdzakelijk de heeren van Goltstein, van Lynden, en de Brauw, het woord gevoerd, die door den Minister van Binnenlandsche Zaken beantwoord werden. Vervolgens werden de Artikelen van 1-94 aangenomen.

— Het collegie van gedeputeerde staten in Noordbrabant staat weder een verlies te wachten, doordien de heer *Mutsaers*, afgevaardigde der provinciale staten voor Tilburg en lid van het collegie der gedeputeerde staten openlijk heeft bekend gemaakt, dat hij bij de op 13 Mei aanstaande te doens keuze, niet weder verkiest in aanmerking te komen.

— HH. MM. de Koning en Koningin zouden gisteren Parijs verlaten. Z. M. zal naar de residentie terugkeeren en H. M. zich van daar naar Stuttgart begeven.

— Omtrent den brand te Enschedé wordt nog medegedeeld, dat de archieven van den gemeente-ontvanger, van dien der registratie, van den notaris en van den bankier *Blijdenstein* gedeeltelijk slechts zijn gered. Op 't postkantoor zijn alle brieven verbrand. De vlammen namen zoo spoedig de overhand, dat er bijna niets te bergen viel.

— Het getal verbrande woningen wordt op 1000 geschat en naar men zegt zouden er twee bejaarde vrouwen in het vuur den dood gevonden hebben, terwijl nog een derde vrouw zoodanige brandwonden heeft bekomen, dat men voor het verlies van haar leven vreest. Het openbaar gezag heeft met prijzenswaardigen spoed zijne maatregelen genomen om de orde te handhaven, de puinhoopen te doen bewaken, en iedere eigendom, zoover dat nog waarde heeft, te beschermen, en mede om de uitdeelingen, welke onder zulk een groot getal nooddriftigen, tot onrust zouden kunnen leiden, te beveiligen.

Wat de brandassurantie-maatschappijen aangaat, die bij dit onheil het meest betrokken zijn, daaronder worden eerst genoemd de Brusselsche en Maagdenburgsche. Ook in Engeland moeten vele machinerijen gewaarborgd zijn. Van de binnenlandsche maatschappijen hadden de Amsterdamse onder directie van den heer *de Jongh en Co.*, en de Tielsche het meest verzekerd.

Ged. staten van Overijssel hebben in de provincie eene algemeene collecte uitgeschreven, die aan al de huizen zal plaats hebben. Eene commissie van dames heeft zich te Zwolle vereenigd, onder voorzitting van de echtgenoot van den commissaris des Konings. Te Enschedé zelf is eene commissie door den burgem., de wethouders, pred. en pastoor gevormd. Overal elders zijn commissien vereenigd. Te Almelo is dadelijk f 1200 bijeengebragt. Van Zwolle zijn dadelijk heeren met f 1000, vertrokken om hulp te brengen. Uit alle plaatsen in den omtrek wordt brood en wat men missen kan aangevoerd. Trouwens is er aan alles behoefte, kleederen, bedden, dekens, voedsel, aardappelen, brood, vleesch, tafels, stoelen, messen, vorken, kammen, borstels, naalden, spelden, in een woord alles wat tot de dadelijke behoeften behoort. Men verwacht eene bezending tenten, om de ongelukkigen te bergen. Uit Delft zijn op last des Konings veldtenten en 1000 dekens afgezonden. Houten loodsen zijn reeds opgericht; de fabrieken der heeren *v. Heek en v. Eldering* zijn in werking, om den arbeiders nog zooveel mogelijk werk te verschaffen.

— Omtrent Enschedé leest men in de *Arrh. Ct. o. a.* het volgende:

De geruchten dat de brand, die Enschedé vernielde, ontstaan is door kwaadwilligheid, hebben der justitie aanleiding gegeven om een streng onderzoek in te stellen. Met leedwezen verneemt men, dat men termen heeft gevonden om een persoon in hechtenis te nemen als verdacht van brandstichting in zijne woning, en welke daad, wanneer zij ten minste begaan werd, zulke heillooze gevolgen heeft gehad. Zekere *Lodewijk van Voorst* moet onder die verdenking, geboeid naar Almelo getransporteerd zijn. Het is te hopen dat de instructie nog het bewijs zal opleveren, dat de ramp, die ons vaderland trof, door een ongelukkigen zamenloop van omstandigheden, en niet door het boos opzet van een misdadiger is veroorzaakt.

— Zaterdag werden nog verscheidene inwoners vermist. Men weet evenwel niet of zij zijn omgekomen en hoopt nog dat zij zich naar elders zullen begeven hebben.

— Men is thans bezig met het omtrekken van de muren der afgebrande huizen. Alle inwoners zijn thans voorloopig onder dak gebragt.

— Geene enkele der vele in Enschedé aanwezige brandkasten heeft aan het vuur weerstand geboden. Muntstukken in die kasten aanwezig, waren op elkander gesmolten; alle papieren zijn dus verbrand. Dat de waarde die daardoor verloren ging, ontzaggelijk groot is, beseft men, als men zich herinnert, dat éene dame voor een bedrag van 3 ton in hare brandkast had liggen.

— De volgende fabrieken zijn afgebrand, behalve de stoomspinnery van de heeren *van Heek en Cie.*, de fabrieken der firma's *G. Jannink en zoon.*, *Lambertus ten Cate*, (verwerij), *Blijdenstein en Cie.*, *Lasonder*, (stoomkoffenmolens) en *Römer* (spinnery).

— Behouden bleven de fabrieken der heeren *E. ter Kuitjens en D. Eldering en Zn.*, *Jannink en ter Kuitjens*, *A. Jannink en Cie.*, *J. en H. Eldering*, de weverij van den heer *Lambertus ten Cate*, de groote en kleine Enschedesche katoenspinnery, de weverij van de heeren *van Heek en Cie.*, en de weverij van den heer *Udink ten Cate*.

— Dagelijks komen wagens met levensmiddelen om in het noodigste te voorzien. Er is reeds aan 3808 menschen brood, spek, kofij, suikery en klompen uitgereikt. Een detachement rijksveldwacht, 8 man, onder gelbide van een brigadier-majoor en 2 brigadiers, zijn er aangekomen tot surveillance, alsmede 12 dragonders en 1 wachtmeester. De toevloed van menschen om de puinhoopen te bezigtigen is steeds zeer groot.

— Er is berigt, dat aan 't Japansche gezantschap zou zijn aangeboden het te Londen af te halen. Daar de *Ardoena* daartoe wordt gereed gemaakt, waarbij het kommando over dat schip aan 's konings adj. kapt. luit. *van Capellen* zou worden opgedragen, schijnt het aanbod te zijn aangenomen.

— Als een bewijs van de bijzondere vruchtbaarheid in dit jaar berigt men, dat *C. v. H.*, te Krimpen aan de Lek, Zaterdag zijn eerste aardappelen van den kouden grond heeft gerooid, die in alle opzichten, zoowel in volkomenheid der grootte als in hun smaak, uitmuntend hebben voldaan.

